

Motion till riksdagen 2020/21:561

av **Anne Oskarsson (SD)**

Sfi – uttalets betydelse för språkinlärning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolverket bör prioritera uttalet i sfi-utbildningen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Utbildningen i svenska sägs vara ett problem inom vården. Många som arbetar som timanställda har inte svenska som modersmål. Då det inte finns tillräckligt med sökande till äldreomsorgen innebär det att arbetsgivaren ibland får acceptera att de anställda inte behärskar det svenska språket.

I en kartläggning, SOU 2019:20, riktad till 27 kommuner och 7 regioner, menar 60 procent av företrädare för kommunalt finansierade verksamheter att bristande språkfärdigheter är ett problem. Detta lyftes i samtliga möten under kartläggningen.

När det gäller sjuksköterskor finns lagkrav på att de skall kunna svenska, danska eller norska för att få arbeta inom vården. Detta borde även vara krav för undersköterskor men då detta yrke är ett icke-legitimerat yrke är det arbetsgivaren som bestämmer. När det gäller timanställda vårdbiträden är det upp till arbetsgivaren att sätta kravbild för anställning inom äldreomsorgen.

Problemet blir ännu svårare när personen som anställs har läst sfi och kan tillräckligt bra svenska men uttalar språket så illa att det blir obegripligt att förstå, åtminstone för de äldre och speciellt då det gäller dementa äldre på särskilda boenden.

Det visar sig att i samtliga yrkesgrupper, oavsett utbildningsbakgrund, är det alltför många som inte kan uttala det svenska språket tillräckligt korrekt. När det viktiga uttalet av långa och korta vokaler inte lärs ut initialt utan uppenbarligen kommer in i undervisningen betydligt senare, är det ofta för sent. Då har personen redan skapat sig ett felaktigt uttal som är svårt att rätta till. De som lärt sig uttalet redan i första momentet kommer att snabbare lära sig språket då de personer som de talar med förstår vad de vill säga. Då är det av mindre betydelse att grammatiken inte alltid blir rätt.

En konsekvens om uttalet kommer för sent in i undervisningen är att undervisningen inte fullföljs. Den positiva känslan av att utvecklas i det svenska språket – att man blir bättre för varje dag – kan utebli om inläringen känns alltför svår och då utbildningen inte är ett krav kan det vara lätt att inte fullfölja den.

Enl. skolverkets statistik:

Under åren 2014 till 2018 låg värdet på de som fullföljde sfi utbildningen stabilt mellan 35 och 37 procent.

På grund av ovanstående siffror och konstaterandet att så många finner det svårt att förstå vårdpersonal som inte uttalar svenska korrekt, antingen det gäller läkare, sjuksköterskor eller annan personal, anser jag att utbildningen inom sfi bör utvärderas och att undervisningen i språkets uttal skall ges en särställning. Det självklara kravet är att alla som arbetar inom vården skall kunna uttala språket och ha läsförståelse.

Anne Oskarsson (SD)